

PANDASIA

สนับสนุนการประชุม

เชิงปฏิบัติการเพื่อทำแผนที่

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

เมื่อวันที่ 17-19 ตุลาคม 2566 โครงการ PANDASIA ด้วยทุนสนับสนุนจากสหภาพยุโรป (EU) และ UK Research and Innovation (UKRI) ได้จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อทำแผนที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder Mapping) โดยจัดขึ้นจำนวน 2 ครั้งในประเทศไทย ภายใต้การทำงานของทีมชุดงานที่ 1 ซึ่งเป็นหนึ่งในองค์ประกอบของโครงการ PANDASIA ที่ได้รับมอบหมายในการดำเนินการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ซึ่งการดำเนินการครั้งนี้เพื่อนำไปสู่ข้อมูลที่สำคัญเกี่ยวกับตัวขับเคลื่อน อุปสรรคทางโครงสร้าง และสภาพแวดล้อมของบริบทเพื่อทำความเข้าใจถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างสัตว์ มนุษย์ และสิ่งแวดล้อมที่อาจส่งผลกระทบต่อการแพร่กระจายของเชื้อโรคติดต่อจากสัตว์สู่คน

จดหมายข่าว ฉบับที่ 1

ประจำเดือน พฤศจิกายน 2566

www.pandasia-project.com

วัตถุประสงค์หลัก ของโครงการ

โครงการ PANDASIA มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อรวบรวมข้อมูลทางสังคมและชีววิทยา การสร้างแบบจำลองอัตราการแพร่กระจายเชื้อโรคจากสัตว์สู่คน และการศึกษาการอุบัติโรคในพื้นที่ความเสี่ยงสูงในประเทศไทย ทั้งนี้ โครงการเน้นกิจกรรมที่ชุมชนเป็นผู้ขับเคลื่อนและออกแบบร่วมกัน โดยกลยุทธ์การวิจัยที่ดำเนินงานผ่านชุดงานที่ได้รับการคัดเลือก มีจุดมุ่งหมายที่จะเสริมสร้างความรอบรู้และการเตรียมพร้อมรับมือกับการระบาดใหญ่ ของชุมชน สาธารณชน และหน่วยงานด้านสุขภาพสัตว์ ดังนั้น ความร่วมมือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในระดับต่าง ๆ จึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จของโครงการ

การประชุมเชิงปฏิบัติการ กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

การประชุมเชิงปฏิบัติที่ผ่านมา มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อสร้างเครือข่ายและสัมพันธ์อันดีต่อหน่วยงานผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง และส่งเสริมให้หน่วยงานเหล่านี้มีส่วนร่วมตลอดวงจรโครงการ เพื่อทำความเข้าใจกระบวนการดำเนินการในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพหนึ่งเดียว สัตว์ป่า และการป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อโรคติดต่อจากสัตว์สู่คน โดยมีผู้แทนจากกระทรวงต่างและองค์กร ภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพของมนุษย์และสัตว์ เกษตรกรรม และสิ่งแวดล้อมในระดับระดับชาติ ภูมิภาค จังหวัด และท้องถิ่น โดยหน่วยงานเหล่านี้ได้นำเสนอโครงการและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับแนวทาง 'สุขภาพหนึ่งเดียว' (One Health, OH) ซึ่งเน้นความสมดุลของการรักษาสุขภาพคน สุขภาพสัตว์ และระบบนิเวศ

พิธีเปิดการประชุมเชิงปฏิบัติการและผู้เข้าร่วมประชุมที่สำคัญ

ดร. เสาวพัทธ์ อึ้งจ้อย ผู้อำนวยการสำนักงานความร่วมมือระหว่างประเทศ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข เป็นผู้กล่าวเปิดงานและต้อนรับผู้เข้าร่วมประชุม

ในขณะที่ ศ.น.สพ.ดร. อลงกร อมรศิลป์ หัวหน้าศูนย์เชี่ยวชาญเฉพาะทางโรคอุบัติใหม่และอุบัติซ้ำในสัตว์ (CUEIDAS) คณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หัวหน้าชุดงานที่ 1 เป็นผู้นำเสนอวัตถุประสงค์และกลยุทธ์การมีส่วนร่วมของโครงการ PANDASIA

การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อทำแผนที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโครงการ PANDASIA เมื่อวันที่ 17-18 ตุลาคม 2566 มีผู้เข้าร่วมจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องในระดับต่างๆ จำนวน 25 ท่าน โดยมีผู้แทนจากส่วนกลางจำนวน 11 ท่าน มาจากกรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ สำนักงานความร่วมมือระหว่างประเทศ กองด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศและกักกันโรค กองระบาดวิทยา และศูนย์ประสานงานสุขภาพหนึ่งเดียว กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค จากกระทรวงสาธารณสุข

เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานภาครัฐ จังหวัดจันทบุรี จำนวน 9 ท่าน จากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดจันทบุรี สำนักงานสาธารณสุขอำเภอสอยดาว โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านเตาถ่าน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านคลองใหญ่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านเทพนิมิต และหน่วยเฉพาะกิจทหารพรานนาวิกโยธิน ค่ายเทวาพิทักษ์ เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานภาครัฐ จังหวัดเชียงราย มีผู้เข้าร่วมจำนวน 5 ท่าน จากสำนักงานสาธารณสุขอำเภอเวียงแก่น สำนักงานสาธารณสุขอำเภอแม่ฟ้าหลวง โรงพยาบาลเวียงแก่น โรงพยาบาลแม่ฟ้าหลวง และสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเชียงราย

ศ.น.สพ.ดร. อลงกร อมรศิลป์

หัวหน้าศูนย์เชี่ยวชาญเฉพาะทางโรคอุบัติใหม่และอุบัติซ้ำในสัตว์ (CUEIDAS) คณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หัวหน้าชุดงานที่ 1

วันที่ 19 ตุลาคม 2566 มีผู้เข้าร่วมจากองค์กรภาคประชาสังคม จำนวน 10 ท่าน จากเครือข่ายมหาวิทยาลัยสุขภาพหนึ่งเดียวแห่งประเทศไทย (THOHUN) มูลนิธิศุภนิมิตแห่งประเทศไทย (WVFT) มูลนิธิสืบนาคะเสถียร มูลนิธิสถาบันเพื่อการวิจัยและนวัตกรรมด้านเอชไอวี (IHRI) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) องค์กรไวลด์เอ็ด (WildAid) และสมาคมสัตววิทยาแห่งลอนดอน (ZSL) ในประเทศไทย

นอกจากนี้ ทีมวิจัยของโครงการ PANDASIA ในระดับนานาชาติ จำนวน 3 ทีม ประกอบด้วย ควินแมรี มหาวิทยาลัยลอนดอน (QMUL) สถาบันไลบ์นิชเพื่อการวิจัยสวนสัตว์และสัตว์ป่า (Leibniz-IZW) และมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์สิ่งมีชีวิตแห่งนอร์เวย์ (NMBU) ได้เข้าร่วมในการประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งนี้

ข้อมูลสำคัญจากกระทรวงที่เกี่ยวข้อง

ดร.รัตนพร ตั้งวิวัฒน์ จากศูนย์ประสานงานสุขภาพหนึ่งเดียว กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข กล่าวถึงโครงการของกระทรวงฯ ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านโรคติดต่ออุบัติใหม่และระบบสุขภาพหนึ่งเดียวในประเทศไทย

ทางด้านโครงการเกี่ยวกับสุขภาพสัตว์และสุขภาพมนุษย์ ดร. ศิษฏ์ เปรมัษเฐียร จากกรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นำเสนอระบบการเฝ้าระวังโรคในสัตว์ของรัฐบาลในปัจจุบัน รวมถึง ดร.ภาวินี ดั่งเงิน จากกองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข นำเสนอโดยเน้นเรื่องระบบการเฝ้าระวังโรคในมนุษย์ของภาคสาธารณสุข

กิจกรรม: ผู้เข้าร่วมได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการระบุปัญหาและช่องว่างของระบบการเฝ้าระวังในระดับท้องถิ่น ช่วงการระบาดของโรคติดต่อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) รวมถึงมีส่วนร่วมในกิจกรรมการอภิปรายกลุ่มและทำกิจกรรมแผนที่ความคิดเพื่อประเมินการนำระบบแนวคิด ‘สุขภาพหนึ่งเดียว’ มาปรับใช้ในระบบการเฝ้าระวังโรคตามบริบทของแต่ละพื้นที่

ข้อมูลสำคัญจากภาคประชาสังคม

การประชุมครั้งที่สองในวันที่ 19 ตุลาคม 2566 มีผู้แทนจากองค์กรภาคประชาสังคมต่างๆ เช่น เครือข่ายมหาวิทยาลัยสุขภาพหนึ่งเดียวแห่งประเทศไทย มูลนิธิศุภนิมิตแห่งประเทศไทย มูลนิธิสืบนาคะเสถียร มูลนิธิสถาบันเพื่อการวิจัยและนวัตกรรมด้านเอชไอวี สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) องค์กรไวลด์เอด และสมาคมสัตววิทยาแห่งลอนดอน ในประเทศไทย เช่นเดียวกับผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐ ผู้เข้าร่วมจากองค์กรภาคประชาสังคมเหล่านี้ ได้แบ่งปันประสบการณ์จากโครงการของตน แนวทางปฏิบัติที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและการดำเนินการที่ยั่งยืนที่เกี่ยวกับการจัดการโรคติดเชื้ออุบัติใหม่ โควิด-19 และการเตรียมพร้อมรับมือการแพร่ระบาด ตลอดจนความเข้าใจและการประยุกต์ใช้แนวทางสุขภาพหนึ่งเดียวในบริบทของแต่ละหน่วยงาน

กิจกรรม: ผู้เข้าร่วมมีส่วนร่วมในกิจกรรมของการประชุมเชิงปฏิบัติการโดยสร้างแผนที่ความคิดร่วมกันเพื่อเสริมความเข้าใจของความเชื่อมโยงระหว่างสุขภาพของมนุษย์ สัตว์ และสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ ผู้เข้าร่วมยังมีส่วนร่วมในกิจกรรมการระบุปัญหาและช่องว่างในระบบการเฝ้าระวังโรคท้องถิ่นในช่วงการแพร่ระบาดของโควิด-19 กิจกรรมเหล่านี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มความเข้าใจในประเด็นปัญหาเชิงปฏิบัติให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น และสนับสนุนการแก้ปัญหาภายใต้กรอบ ‘สุขภาพหนึ่งเดียว’

ข้อสรุปโครงการ

ในวันปิดการประชุม ดร. Hans Overgaard ผู้วิจัยหลักของโครงการ PANDASIA จากมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์เพื่อชีวิตแห่งนอร์เวย์ ได้กล่าวถึงความสำคัญของการประชุมผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในครั้งนี้อย่างยิ่งต่อการบรรลุเป้าหมายของโครงการ และประโยชน์ที่คาดหวังว่าจะเกิดขึ้นต่อประชากรและชุมชนในประเทศไทย

ดร. Hans Overgaard
ผู้วิจัยหลักของโครงการ PANDASIA หัวหน้าชุดงานที่ 7